

PESTPROTOCOL

september 2025 - september 2027

Versiebeheer

Datum	Auteur	Versie	Status	Aanpassing
sept 2025	Iwan Ottens en Mimi Janssen	1	versie uit 2022 nagekeken	geen wijzigingen
		2	versie naar CvB	

Goedgekeurd

Datum	Goedgekeurd door	Functie
4 november 2025	Marcel Kemper	voorzitter College van Bestuur/ algemeen directeur
	MR	

Looptijd

Ingangsdatum protocol	Looptijd	Geplande revisie
2016 - 2022	2 jaar	november 2022
juli 2022 - juli 2024	2 jaar	januari 2024
sept 2025 - sept 2027	2 jaar	juni 2027

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 Inleiding	pagina 4
Hoofdstuk 2 Pesten	pagina 5
2.1 Verschil tussen plagen en pesten	pagina 5
2.2 Signalen van pestgedrag	pagina 5
2.3 Pesten via sociale media	pagina 6
Hoofdstuk 3 Aanpak van pesten	pagina 7
3.1 Preventieve maatregelen tegen pesten	pagina 7
3.2 Vijfsporenaanpak van pesten	pagina 7
3.3 Stappenplan na melding van pesten	pagina 8
3.4 Tips voor de aanpak van pesten via sociale media	pagina 10

Hoofdstuk 1 Inleiding

Het Martinuscollege vindt het belangrijk dat leerlingen zich prettig voelen op school. Niet alleen omdat dit op zich al belangrijk is, maar ook omdat dit een voorwaarde is om goed te kunnen leren. Daarom spant iedereen zich in om het Martinuscollege een veilige school te laten zijn. In dit verband is onder andere een convenant getekend met de politie.

Een goede sfeer in de klas en op school vinden wij belangrijk. Daarom besteden wij veel aandacht aan de opvang van onze leerlingen. Verhoudingen tussen leerlingen onderling kunnen soms verstoord worden door pesten. Het Martinuscollege vindt pesten onacceptabel en streeft naar een gezamenlijke aanpak bij pestproblemen.

In het pestprotocol van de school vindt u een beschrijving van signalen van pestgedrag, activiteiten om pestgedrag te voorkomen en de aanpak van pesten.

Hoofdstuk 2 Pesten

2.1 Verschil tussen plagen en pesten

Pesten is een stelselmatige vorm van agressie waarbij één of meer personen feitelijk aantoonbaar proberen een andere persoon fysiek, verbaal of psychologisch schade toe te brengen. Bij pesten is de macht ongelijk verdeeld.

Er is verschil tussen plagen en pesten. Bij plagen is er sprake van gelijke macht, er wordt niet gekwetst en aan plagen kan men plezier beleven. Als iemand het plagen niet meer leuk vindt, dan wordt het pesten.

Een aantal vormen van pesten zijn:

- Pesten met woorden (bv. schelden)
- Lichamelijk pesten (bv. trekken aan kleding, slaan of schoppen)
- Uitsluiting (bv. negeren)
- Afpersing (bv. dwingen om iets voor de pester te doen)
- Pesten via sociale media (bv. het versturen van haatberichten)

2.2 Signalen van pestgedrag

Kinderen die gepest worden, schamen zich vaak en durven er meestal niet goed met anderen over te praten. Zelfs niet met hun ouder(s)/verzorger(s). Soms is uit signalen op te maken dat er iets aan de hand is.

Mogelijke signalen van pesten die herkend worden op school:

- Altijd een bijnaam, de persoon nooit bij de eigen naam noemen
- Zogenaamde leuke opmerkingen maken over die persoon
- Een klasgenoot telkens weer ergens de schuld van geven
- Briefjes doorgeven
- Beledigen
- Opmerkingen maken over kleding
- Isoleren en negeren
- Na schooltijd opwachten, schoppen of slaan
- Op weg naar huis achterna rijden
- Naar het huis van de gepeste gaan
- Bezittingen afpakken
- Schelden of schreeuwen

Mogelijke signalen van pesten die herkend worden binnen de thuissituatie:

- Niet meer naar school willen
- Niet meer over school vertellen
- Heeft weinig of geen vrienden
- Verslechtering van de schoolresultaten
- Thuis prikkelbaar, boos of verdrietig zijn
- Het kind heeft last van buikpijn, hoofdpijn, misselijkheid
- Het kind fietst alleen naar school

2.3 Pesten via sociale media

Online pesten is een vorm van pesten waarbij het slachtoffer lastiggevallen wordt met digitale middelen. Denk bijvoorbeeld aan het sturen van nare berichten, het uploaden van gênante video's of het ongewenst doorsturen van persoonlijke informatie over het slachtoffer.

De online wereld is wezenlijk anders dan de offline wereld. Bestanden kunnen breder verspreid worden, zijn zichtbaarder voor anderen en kunnen moeilijk verwijderd worden. Zelfs als het pesten voorbij is, zijn de berichten hierover nog terug te vinden. Hierdoor kan het online pesten ingrijpende en langdurige gevolgen hebben.

Online pesten kan overal gebeuren. Thuis of op school of onderweg naar sport. De scheldwoorden, de beledigingen, de bedreigingen kunnen ervoor zorgen dat men zich nergens meer veilig voelt.

Voorbeelden van online pesten

- Ongevraagd in- en uit groepen gooien
- Blokkeren
- Negeren
- Roddelen
- Laster/smaad
- Schelden
- Bedreigen
- Discrimineren
- Ongewenst beelden maken, bewerken en delen
- In vertrouwen gedeeld beeldmateriaal verspreiden
- Stalken
- Spammen
- Shaming en blaming (victimblaming)

Hoofdstuk 3 Aanpak van pesten

Het Martinuscollege pakt het pesten aan vanuit een begeleidingsstructuur. Hierin spelen leerlingen, leraren, mentoren, zorgbegeleiders, schoolleiders, de anti-pestcoördinator en ouder(s)/verzorger(s) een belangrijke rol.

3.1 Preventieve maatregelen tegen pesten

Om pesten te voorkomen en een prettige en veilige sfeer te creëren en te behouden onderneemt het Martinuscollege een aantal preventieve acties: De volgende activiteiten worden door het Martinuscollege ingezet om pestgedrag te voorkomen.

- Surveillance tijdens pauzes
- School Wide Positive Behaviour Support (SWPBS)
- Kracht In Controle (KIC) lesprogramma
- SOVA training
- Individuele gesprekken met de mentor (coachgesprekken)
- Gespreksonderwerp tijdens mentorlessen
- Projecten met thema's rondom (online) pesten

Tijdens leerlingbespreking wordt in teamverband gesproken over de signalen van pestgedrag en worden situaties besproken waarbij mogelijk sprake is van pesten. Binnen het team worden afspraken gemaakt over een uniforme aanpak hiervan.

Op verschillende momenten worden ouder(s)/verzorger(s) betrokken bij het herkennen van signalen van pestgedrag; zoals ouderavonden, ouderforum en Back2School. Binnen de school is een vertrouwenspersoon en een anti-pestcoördinator aanwezig.

3.2 Vijfsporenaanpak van pesten

De vijfsporenaanpak houdt in dat de verantwoordelijkheid voor de aanpak van pesten door de hele school gedragen wordt, dat er begeleiding wordt aangeboden aan de gepeste leerling en de pester. Maar ook dat de klas betrokken wordt bij het pestprobleem en dat ouder(s)/verzorger(s) steun krijgen.

De algemene verantwoordelijkheid van de school

- De school zorgt dat de directie, de mentoren en de docenten voldoende informatie hebben over het pesten in het algemeen en het aanpakken van pesten
- De school werkt aan een goed beleid rond pesten, zodat de veiligheid van leerlingen binnen de school zo optimaal mogelijk is
- De school heeft een inspanningsverplichting om het probleem aan te pakken, maar geen resultaatverplichting.

Het bieden van steun aan de jongere die gepest wordt

- Het probleem wordt serieus genomen.
- Er wordt uitgezocht wat er precies gebeurt.
- Er wordt, in samenspraak met de jongere, overlegd over mogelijke oplossingen.

- Het aanbieden van hulp door de mentor, indien nodig door iemand van het ondersteuningsteam.
- De mentor neemt contact op met de ouder(s)/verzorger(s).
- In overleg met de ouder(s)/verzorger(s) wordt indien nodig de ondersteuningscoördinator om advies gevraagd
- De anti-pestcoördinator volgt de procedure en wordt, indien nodig, om advies gevraagd.
- Het aanbieden van een training die bijdraagt aan het ontwikkelen van een zelfverzekerde houding.

Het bieden van steun aan de pester

- Het confronteren van de jongere met zijn gedrag en de gevolgen hiervan voor de pester.
- De achterliggende oorzaken boven tafel proberen te krijgen.
- Wijzen op gebrek aan empathisch vermogen dat zichtbaar wordt in het gedrag.
- Het aanbieden van hulp door de mentor, indien nodig door iemand van het ondersteuningsteam.
- De mentor neemt contact op met de ouder(s)/verzorger(s).
- Indien het gedrag van de pester leidt tot een sanctie, wordt de teamleider ingeschakeld.
- De anti-pestcoördinator volgt de procedure en wordt, indien nodig, om advies gevraagd.

Het betrekken van de middengroep bij het probleem

- De mentor bespreekt met de klas het pesten en benoemt de rol van alle leerlingen Hierin.
- Er wordt gesproken over mogelijke oplossingen en wat de klas kan bijdragen aan een verbetering van de situatie .
- De mentor evalueert dit regelmatig.
- Ouder(s)/verzorger(s) worden, indien noodzakelijk, (schriftelijk) op de hoogte gebracht van de situatie, afspraken en/of maatregelen.
- Een interventie door interne of externe deskundigen

Het bieden van steun aan de ouder(s)/verzorger(s)

- Ouder(s)/verzorger(s) die zich zorgen maken over pesten worden serieus genomen.
- De school werkt samen met de ouder(s)/verzorger(s) om het pesten aan te pakken.
- De school geeft adviezen aan de ouder(s)/verzorger(s) in het omgaan met hun gepeste of pestende kind.
- De school verwijst de ouder(s)/verzorger(s) zo nodig naar deskundige hulpverleners.

3.3 Stappenplan na melding van pesten

De mentor is bij een pestincident de spil bij het maken van afspraken en het contact met de ouder(s)/verzorger(s). Hij/zij is immers degene die de leerlingen en de klas het beste kent. Bij herhaling van het pesten gaat de teamleider een rol spelen in de afhandeling.

Eerste interventie

- Wanneer het pesten plaatsvindt in klassenverband, praat de mentor eerst met de gepeste leerling en later met de pester. Indien wenselijk organiseert de mentor een gesprek tussen beide leerlingen en probeert tot goede afspraken te komen. De mentor brengt de ouder(s)/verzorger(s), de collega's en de teamleider op de hoogte en vermeldt het gebeurde in het leerlingvolgsysteem.
- De mentor bespreekt direct het vervolgtraject indien het pesten zich herhaalt. Bij herhaling neemt de teamleider de taak over.
- De mentor praat met de klas. Dit is belangrijk in verband met het herstellen van de groeps sfeer en om de verantwoordelijkheid van ieder groeps lid te benadrukken.
- Wanneer het pesten het klassenverband overstijgt, praat de zorgbegeleider/teamleider eerst met de gepeste leerling en later met de pester. Indien wenselijk organiseert de zorgbegeleider/teamleider een gesprek tussen beide leerlingen en probeert tot goede afspraken te komen. De zorgbegeleider/teamleider brengt de mentoren op de hoogte. Deze informeert de ouder(s)/verzorger(s), de collega's en de teamleider op de hoogte en vermeldt het gebeurde in Magister.

Bij herhaling

- De teamleider neemt de rol van de mentor over, mogelijk in samenwerking met de zorgbegeleider.
- De teamleider heeft zo nodig een gesprek met de gepeste leerling en de pester apart of organiseert direct een gesprek tussen beiden en er wordt contact opgenomen met de ouder(s)/verzorger(s).
- In het contact met de pester is het doel drieledig, namelijk:
 - a. confronteren
 - b. mogelijk achterliggende problematiek op tafel krijgen
 - c. helderheid geven over het vervolgtraject bij herhaling van pesten
- In het contact met de gepeste leerling wordt gekeken of hij sociaal gedrag vertoont waardoor hij een gemakkelijk doelwit vormt voor pesters.
- De teamleider neemt contact op met de anti-pestcoördinator.
- De teamleider adviseert zo nodig, zowel aan de pester als de gepeste, de aangeboden hulp te aanvaarden. Mogelijk moet er een traject buiten school gestart worden.
- De teamleider stelt de betrokken ouder(s)/verzorger(s) op de hoogte wanneer er sprake is van recidief gedrag, verzoekt hen om met hun kind te praten en stelt hen op de hoogte van het vervolgtraject.
- De teamleider bespreekt de mogelijkheden tot hulp met de ouder(s)/verzorger(s).
- De teamleider koppelt alle informatie weer terug naar de mentor(en).
- In ernstige gevallen, ter beoordeling van de schoolleiding en anti-pestcoördinator, kan van bovenstaande worden afgeweken. Het oproepen van ouder(s)/verzorger(s), schorsing en eventuele verwijdering van school behoren dan tot de mogelijkheden.

3.4 Tips bij de aanpak van pesten via sociale media

Bij pesten via sociale media (cyberpesten) worden bovenstaande interventies gehanteerd. In voorkomende gevallen zal contact opgenomen worden met de politie.

Indien er sprake is van pesten via sociale media worden de volgende tips gegeven

1. Probeer de berichten en/of foto's waarin het pestgedrag voorkomt te bewaren.
2. Sla telefoonnummers of nick-name van de dader op.
3. Blokkeer de afzender.
4. Gebruik maken van www.meldknop.nl voor informatie en melding van het incident.
5. Raadpleeg www.vraaghetdepolitie.nl voor informatie m.b.t. aangifte.